

شناسایی و معرفی برخی از مهمترین گونه های درختی و درختچه ای

در طراحی و توسعه فضای سبز

مسعود یوسفی^۱ بیژن کاووسی^۲

۱- کارشناس ارشد مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی کهگیلویه و بویراحمد

۲- عضو هیأت علمی مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی کهگیلویه و بویراحمد

Email: yousefi13832005@yahoo.com

چکیده:

استفاده از درختان و درختچه های زینتی برای زیباسازی و ایجاد سایه در محیط زندگی بشر از دیر باز مورد توجه انسان بوده است. در این راستا هر گونه گیاهی با توجه به خصوصیات گیاهشناسی و نیازهای اکولوژیک و عکس العمل های گیاهان در مقابل تنش های محیطی (خشکی و کم آبی) انتخاب و کاشته می شده، زیرا شرایط محیط کشت به ویژه اقلیم و خاک و ارتفاع از سطح دریا و شب و عرض جغرافیایی از عوامل محدود کننده مناطق رویشی گونه های گیاهی می باشد، که ایجاد فضای سبز را با مشکل مواجه می کند. در این مقاله ابتدا گونه های درختی و درختچه ای زینتی مناسب با هر اقلیم شناسایی، انتخاب و نیازهای اکولوژیک آنها مشخص و سپس با معرفی گونه های گیاهی هر اقلیم (گرمسیری و سردسیری) شاخص ترین گونه های گیاهی مناسب با اقلیم آن منطقه جهت کاشت و توسعه فضای سبز توصیه می گردد. زیرا انتخاب نادرست و عدم توجه به شرایط اقلیمی و خواص های اکولوژیکی هر گونه گیاهی موجب هدر رفتن سرمایه وقت و عدم موفقیت در توسعه فضای سبز می گردد. شاخص ترین گونه های درختی و درختچه ای پهن برگ و سوزنی برگ شامل: ۱- به ژاپنی (Chaenomeles Japonico) ۲- شیر خشت (Cotoneaster salicifolius) ۳- شمشاد (Euonymus europaeus) ۴- یاس زرد (Forsythia intermedia) ۵- زیتون (Olea europaea) ۶- زبان گنجشک (Fraxinus velutina) ۷- گردو (Juglandus regia) ۸- پیراکانتا (Pyracantho) ۹- اقاقیا (Robinia pseudocacia) ۱۰- سرو نقره ای (Cupressus arizonica) ۱۱- کاج جنگلی (Pinus sylvestries) ۱۲- نوئل (Picea abies) ۱۳- سرو نقره ای (Cupressus arizonica) ۱۴- سرو خمره ای (Thuja orientalis) ۱۵ - سرخدار زینتی (Taxus midia).

واژگان کلیدی: درختان و درختچه ها ، طراحی ، توسعه فضای سبز



مقدمه

گیاهان بعنوان مهمترین پدیده خلقت دارای خواص و ویژگیهای منحصر به فردی هستند که نقش حیاتی در آفرینش سایر پدیده های جاندار داشته اند. بطوریکه بدون وجود گیاهان ادامه حیات سایر موجودات ممکن و میسر نبوده است. استفاده از گیاهان در ایجاد مناظر سرسبز و تنوع محیطی یکی از شاخص ترین هنر بشر در بکارگیری گیاهان زینتی و ایجاد محیطی دلپذیر جهت تعدیل حالات روحی و زندگی ماشینی امروزه می باشد. بعنوان مثال ایجاد باغهای معلق بابل یکی از شگفتی های هنر بشر در زیباسازی محیط اطراف خود بوده است. در این زمینه گیاهان زینتی بویژه گل ها و درختچه ها به لحاظ زیبایی و متفاوت بودن فرم رویشی، طول دوره گلدهی و تغییر رنگ شاخه ها و برگها و تنوع گل در فصول مختلف از اهمیت ویژه ای در طراحی فضای سبز برخوردار می باشند. در این مقاله سعی بر این است تا با معرفی و شناسایی درختان و درختچه های زینتی شاهد استفاده از آنها در فضای پارکها و میادین بر اساس خواص های اکولوژیکی و شرایط آب و هوایی منطقه باشیم.

روش کار

ابتدا شرایط اقلیمی بویژه درجه حرارت و نوع خاک بررسی، سپس بر اساس نیازهای اکولوژیکی بویژه نیازهای آبی و خاکی، گونه های سازگار سوزنی برگ و پهن برگ هر منطقه که مستعد رویش و سازگار آب و هوای آن منطقه می باشد شناسایی و معرفی گردیده است چرا که نیاز اکولوژیکی هر گونه تأثیر بسزایی در میزان موفقیت رویش و ماندگاری آن گونه در محیط کشت دارد.

نتایج و بحث

گونه های پهن برگ و سوزنی برگ از نظر خواص ها و نیازهای اکولوژیکی که طیف وسیعی از شرایط اقلیمی را متحمل می نمایند و بسیار با هم متفاوت می باشند، لذا در درجه اول اولویت با گونه هایی می باشد که حساسیت کمتری را به آفات و امراض و شرایط نامساعد محیطی (خشکی و کم آبی) داشته باشند. بعنوان مثال کاج ها از گونه های سوزنی برگ مقاومت بیشتری به شرایط نامساعد محیطی نسبت به سایر گونه های سوزنی برگ حساس دارند و یا اینکه اقاچیا از گونه های پهن برگ نسبت به سایر شرایط خشکی را بهتر می تواند تحمل نماید. شاخص ترین گونه های پهن برگ و سوزنی برگ با توجه به شرایط اقلیمی بشرح ذیل می باشد.

۱- به ژاپنی *Chaenomeles Japonica* ۷- زبان گنجشک *Fraxinus velutina*

۲- شیر خشت *Cotoneaster salicifolius* ۸- گردو *Jaglandus regia*

۳- شمشاد *Euonymus europaeus* ۹- پیراکانتا *Pyracantha coccinea*

۴- یاس زرد *Forsythia intermedia* ۱۰- سرو خمره ای (*Thuja orientalis*)

۵- زیتون *Olea europaea* ۱۱- سرو نقره ای *Cufressus arizonica*

۶- اقاچیا *Robinia Pseudocacia* ۱۲- سرخدار زینتی *Taxus midiahicksiu*

۱۳- کاج جنگلی *Pinus sylvestris*

۱۴- نوئل *Picea abies*



نتیجه گیری کلی

نوع خاک و شرایط اقلیمی منطقه، در کاشت نهال گونه های پهن برگ و سوزنی برگ بسیار موثر می باشد لذا به منظور جلوگیری از صدمات وارده به بعضی از گونه ها بسیار حساس و ممانعت از اختلال رشد گونه های در معرض خطر بایستی از گونه ها و ارقام سازگار با اقلیم منطقه جهت توسعه فضای سبز استفاده گردد.

منابع

- ۱- عبدی پور، میترا، درخت و درختچه های زینتی در فضای سبز شهری. ماهنامه پژوهش آموزشی ریشه ها شماره ۶۱ سال یازدهم ۱۳۸۳.
- ۲- مومن رومیانی، عیسی ۱۳۸۰. معرفی یکصد گونه درختی و درختچه زینتی مناسب برای طراحی منظر (فضای سبز) از انتشارات مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع.

Identify some of the most important tree and shrub species

The development of green space

Massoud Yousefi¹ Bijan Kavusi²

1 - Master of Agriculture and Natural Resources Research Center Kohgiluyeh boyerahmad

Email: yousefi13832005@yahoo.com*

Abstract:

Using trees for beautification and shrubs shadows in the environment of human life and human interest always has been. In this regard, each plant species according to characteristics and needs of botanical and ecological responses of plants against environmental stresses (drought and low water) selected and planted them, because the medium conditions, particularly climate and soil, altitude and slope and width geographical regions of the limiting factors is the growth species, that create green space makes them difficult. This article ornamental shrub and tree species suitable for every climate to identify, select and determine their ecological needs and then introduce each species climate (warm and cold) climate prominent plant species suitable for planting in the area and recommended the development of green space. Because the wrong choice and lack of attention to ecological and climatic conditions of each plant species causing Khvahshhay wasted investment of time and lack of success in development is green space. Prominent tree species and shrub broad-leaved and coniferous, including: 1 - Japanese (Chaenomeles Japonico) 2 - Clay milk (Cotoneaster salicifolius) 3 - Shamshad (Euonymus europaeus) 4 - Yasrd Forsythia intermedia) 5 - Olive (Olea europaea) 6 - Common Ash (Fraxinus velutina) 7 - Walnut (Juglandus regia) 8 - Pyrakanta (Pyracantho cocinea) 9 - Acacia (Robinia pseudocacia) 10 - Silver Cypress (Cupressus arizonica) 11 - pine forest (Pinus sylvestries) 12 - Noel (Picea abies) 13 - Silver Cypress (Cupressus arizonica) 14 - barreled Cedar (Thuja orientalis) 15 - (Taxus midia).

Key words: trees and shrubs, the design, development, green space